

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6C/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617202558
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3617202558.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom v spore žalobkyne: Q.. G. J.H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, zastúpenej v konaní: Mgr. Juraj Šimuny, advokát so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 30/33, proti žalovanému: W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., W. D. XXX/X, zastúpený v konaní: Pavol Trnka, advokát so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16, za účasti intervenienta UNIQA poisťovňa, a.s., Bratislava, Krasovského 15, IČO: 00 653 501, o zaplatenie 6.864,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 6 864,- € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6 864 € od 16.8.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobkyňa má proti žalovanému a proti intervenientovi na strane žalovaného spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania zo súdom priznanej sumy v rozsahu 100%, vo výške, o ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením súdny úradník.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť Okresnému súdu Partizánske súdny poplatok za žalobu vo výške 411,50 € do troch dní od právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku.

V. Súd priznáva Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova Bašta č. 2, IČO: 47 251 930, znalečné vo výške 1 570,08 € s tým, že časť znalečného vo výške 1 500 € bola uspokojená zo zloženého preddavku dňa 09.11.2018 a zvyšok vo výške 70,08 € je znaleckému ústavu povinný zaplatiť štát - Slovenská republika prostredníctvom Okresného súdu Partizánske, do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Upravuje sa účtáreň Okresného súdu Partizánske, aby po právoplatnosti výroku V. tohto rozhodnutia vyplatila znaleckému ústavu Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova Bašta č. 2, IČO: 47 251 930, znalečné vo výške 70,08 € z rozpočtových prostriedkov súdu, na účet číslo W. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS XXXXXX.

VII. Štát - Slovenská republika má proti žalovanému W. O., nar. XX.X.XXXX, bytom D., W. D. Č.. XXX/X a proti intervenientovi na strane žalovaného UNIQA poisťovňa a.s., Krasovského 15, Bratislava, IČO: 00 653 501, spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, vo výške, o ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením súdny úradník.

odôvodnenie:

- (1) Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha proti žalovanému zaplata sumy 6 864,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa podania žaloby do zaplata a náhrady trov konania.
- (2) Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný spôsobil dňa 15.4.2015 dopravnú nehodu, pri ktorej ona utrpela zranenia. Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015 zo dňa 23.11.2016 bola trestná vec obžalovaného, ktorý je v tomto konaní žalovaným, pre skutok, pri ktorom došlo k zraneniu žalobkyne, postúpená Okresnému dopravnému inšpektorátu Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch na prejednanie priestupku. Uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/7/2017 zo dňa 31.1.2017 bolo uznesenie Okresného súdu Topoľčany zrušené a v čase podania žaloby trestné konanie stále prebiehalo. Poškodená bola odoslaná na psychologické vyšetrenie v dôsledku rozvoja obavnej symptomatiky - strachu z jazdy autom, objavili sa u nej flashbaky, vyhýbavé symptómy, úzkostná symptomatika. Dňa 13.7.2015 vyhľadala vyšetrenie v psychiatrickej ambulancii Centrum duševného zdravia Bánovce nad Bebravou. Dňa 11.4.2017 vypracoval MUDr. Svetozár Droba odborné vyjadrenie vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vyplývajúceho z duševných porúch žalobkyne, v ktorom uvádza, že u nej pretrvávajú prejavy posttraumatickej stresovej poruchy ako dôsledok zranení utrpenej pri autonehode dňa 15.4.2015, príznaky posttraumatickej stresovej poruchy, hoci v miernejšej podobe ako pri začatí psychiatrického liečenia v júli 2015. Ide o torpídne poruchy spánku, vzdorujúce hypnotickej medikácii, úzkostne depresívnu a fobickú symptomatiku, flashbaky, vyhýbavé prejavy. Sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil pod položkou 225 Vážne duševné poruchy, spôsobené otrasnými traumatizujúcimi zážitkami na hodnotu 400 bodov. Za rok 2015 bola suma náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 17,16 € za bod.
- (3) Ako dôkazy v žalobe označila plnomocenstvo zo dňa 12.4.2017, trestný rozkaz Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015 zo dňa 6.8.2015, uznesenie Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015 zo dňa 23.11.2016, uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/7/2017 zo dňa 31.1.2017, odborné vyjadrenie MUDr. Svetozára Drobu zo dňa 11.4.2017.
- (4) Súd v spore rozhodol platobným rozkazom zo dňa 03.08.2017 sp. zn. 6C/20/2017. Proti platobnému rozkazu podal včas žalovaný odpor, ktorý odôvodnil tým, že nespochybňuje zavinenie dopravnej nehody. Ťažkú duševnú poruchu v priebehu trestného konania žalobkyňa netvrdila. Ak sa začala sťažovať na duševné problémy s odstupom takmer dvoch rokov po nehode, považuje to za účelové. Z výpovede žalobkyne v trestnom konaní vyplývalo, že si nevie bez auta predstaviť život, keďže denne dochádzala z miesta bydliska do Bratislavy a prepravovala sa do Prahy. Škoda bola vypočítaná nesprávne, keďže uvažuje s priemernou mesačnou mzdou zamestnanca v hospodárstve SR za rok, kedy mala vzniknúť a nie za rok predchádzajúci. Spochybňuje vznik a príčinnú súvislosť škody s dopravnou nehodou. Zároveň uviedol, že vyzval poisťovňu UNIQA poisťovňa a.s., aby do konania vstúpila ako intervenient.
- (5) Ako dôkaz navrhol zabezpečiť trestný spis Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015.
- (6) Súd uznesením zo dňa 06.09.2017 sp. zn. 6C/20/2017 zrušil vydaný platobný rozkaz a žalobkyňu vyzval, aby sa vyjadrila k odporu žalovaného.
- (7) Dňa 26.09.2017 doručil intervenient UNIQA poisťovňa a.s. súdu písomné podanie, v ktorom uviedol, že majú právny záujem na výsledku konania, pretože motorové vozidlo, pri prevádzke ktorého došlo k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k zraneniu žalobkyne, bolo poistené v ich spoločnosti. Uviedli, že žalobkyňa si u nich neuplatnila nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia a nevidujú potrebné doklady k posúdeniu nároku. Nevedia sa preto vyjadriť, či je dôvodný. Je potrebné, aby žalobkyňa predložila lekárske správy a požadované doklady. Navrhli uložiť povinnosť žalobkyne predložiť lekárske správy zo psychiatrických vyšetrení. Nemajú vedomosť o tom, či si riadne uplatnila žalobkyňa nárok u žalovaného, ak by k tomu nedošlo, je možné považovať žalobu za predčasne podanú.
- (8) Súd nariadil na prejednanie veci na 12.03.2018 predbežné prejednanie sporu. Súd za účasti strán, ich zástupcov a zástupcu intervenienta na predbežnom prejednaní sporu určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré sú nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a ako vec predbežne právne posúdil. Zástupca intervenienta vo svojom vyjadrení na predbežnom prejednaní sporu uviedol, že lekársky posudok mal byť opatrený aj posudzujúcim primárom príslušného oddelenia alebo prednostom príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia, pretože počet bodov bol nad 200. Zároveň nie je zrejmé, ako MUDr. Droba dospel k ohodnoteniu na 400 bodov. Súd určil termín pojednávania na 30.04.2018 o 12:30.
- (9) Žalobkyňa doručila prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu dňa 23.03.2018 návrh na doplnenie dokazovania. Navrhla vykonať dokazovanie okrem už skôr navrhnutých dôkazov aj ambulantnými správami MUDr. Jána Chochulu, dekurzom MUDr. Svetozára Drobu, výsluchom MUDr. Svetozára Drobu a v prípade neakceptácie odborného vyjadrenia pribratím znalca z odboru zdravotníctvo, oblasť psychiatria a výsluchom žalobkyne.

(10) Na pojednávanie nariadené na 30.04.2018 sa strany ani zástupca intervenienta neustanovili, pričom právny zástupca žalovaného žiadal o odročenie pojednávania. Súd pojednávanie odročil na 06.06.2018.

(11) Intervenient doručil súdu dňa 21.05.2018 vyjadrenie, ktorého súčasťou bol znalecký posudok č. 23/2018 vyhotovený znaleckou organizáciou FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r. o. Žalobkyňa podľa intervenienta nemá psycho-následky z dopravnej nehody, ide preto o výluku z poistenia. Preto žiadali žalobu zamietnuť a žiadali, aby súd zaviazal žalobkyňu na úhradu nákladov za vypracovanie znaleckého posudku. Znalecký posudok navrhol vykonať ako dôkaz. Žalovaný s týmto návrhom prostredníctvom svojho právneho zástupcu súhlasil.

(12) Súd spor prejednal na pojednávaní dňa 06.06.2018. Na pojednávanie sa neustanovil žalovaný, ktorý nežiadal z dôležitých dôvodov o jeho odročenie, preto súd spor prejednal v súlade s § 180 CSP na pojednávaní v jeho neprítomnosti.

(13) Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015 zo dňa 06.08.2015, uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015 zo dňa 23.11.2016, uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/7/2017 zo dňa 31.01.2017, odborným vyjadrením MUDr. Svetozára Drobu zo dňa 11.04.2017, ambulatnými správami MUDr. Jána Chochulu zo dňa 04.06.2015 a 17.07.2015, dekurzom MUDr. Svetozára Drobu od 13.07.2015 do 12.03.2018 a znaleckým posudkom na č.l. 112 až 132 predloženým intervenientom. Listinné dôkazy boli doručené protistrane, ktorá ich nepredložila, pričom proti nim neboli vznesené žiadne námietky, preto súd ich obsah v súlade s § 204 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na pojednávaní nečítal. Súd však dal stranám a intervenientovi možnosť k vykonaným dôkazom sa vyjadriť.

(14) Súd okrem toho vykonal dokazovanie aj výsluchom svedka MUDr. Svetozára Drobu a výsluchom žalobkyne.

(15) Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav.

(16) Žalovaný dňa 15.04.2015 ako vodič motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej bola zranená žalobkyňa. Proti žalovanému sa z uvedeného dôvodu viedlo trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví, ktoré bolo postúpené na prejedanie priestupku Okresnému dopravnému inšpektorátu Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch. Zavinenie dopravnej nehody žalovaným nie je sporné.

(17) Z odborného vyjadrenia MUDr. Svetozára Drobu zo dňa 11.04.2017 vyplýva, že v súvislosti s dopravnou nehodou a jej následkami žalobkyňa vyhľadala dňa 13.7.2015 vyšetrenie v psychiatrickej ambulancii. Do konca roku 2015 absolvovala sedem psychoterapeutických sedení. Pretrvával u nej strach z jazdy autom, vyhýbavá symptomatika, flashbacky, úzkostne-depresívna symptomatika vo všeobecnosti. Po nástupe do práce sa u nej prejavil kolapsový stav, bolesti krčnej chrbtice, zhoršovanie spánku. Od počiatku roku 2016 sa u nej objavila exhaustovanosť (vyčerpanosť) pretrvávala nespavosť napriek medikamentózne liečbe. Bola konštatovaná prítomnosť posttraumatickej stresovej poruchy s tendenciou k chronickému priebehu s flashbackmi, vyhýbavými prejavmi, torpídnyimi prejavmi poruchy spánku. Vyskytovali sa u nej úzkostne-fobické prejavy. Od počiatku roku 2017 pretrvávali v relatívne zmiernenej podobe príznaky posttraumatickej stresovej poruchy, najhoršia bola porucha spánku, vyhýbavé prejavy, flashbacky, úzkostné prejavy boli diskretnejšie. Kontroly absolvovala 2x mesačne. V čase vypracovania odborného vyjadrenia u nej pretrvávali prejavy posttraumatickej stresovej poruchy ako dôsledok zranení utrpenej pri autonehode dňa 15.04.2015, hoci v miernejšej podobe ako pri začatí liečby. Išlo o torpídne poruchy spánku, vzdorujúce hypnotickej medikácii, úzkostne-depresívnu a fobickú symptomatiku, flashbacky, vyhýbavé prejavy. Lekár hodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia položkou 255 Vážne duševné poruchy spôsobené otrasnými, traumatizujúcimi zážitkami (overené príslušným psychiatrickým pracoviskom) počtom bodov 400. Lekár je zároveň zapísaný ako znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

(18) Z lekárskeho správ predložených žalobkyňou vyplýva, že v súvislosti s následkami dopravnej nehody dňa 15.04.2015 vyhľadala dňa 04.06.2015 lekárske vyšetrenie v ambulancii fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Topoľčanoch. V tom čase trpela bolesťami hlavy, chrbtice, nestabilitou, obmedzením pohybu a závratmi. Problémy s pohybom u nej pretrvávali aj pri vyšetrení dňa 17.07.2015. Dňa 13.07.2015 absolvovala prvé vyšetrenie psychiatrom MUDr. Svetozárom Drobom z dôvodu postupného rozvoja obavnej symptomatológie v zmysle strachu jazdy autom, flashbackov, vyhýbavých symptómov a úzkostne-depresívnej symptomatiky. Kontrolné vyšetrenia absolvovala takmer každý mesiac, počas niektorých mesiacov aj dvakrát. Posledný záznam je v predloženej dokumentácii z 12.03.2018, kedy boli konštatované chronifikované prejavy posttraumatickej stresovej poruchy v dôsledku permanentnej liečby menej zvyraznené a menšej intenzity.

(19) Zo znaleckého posudku č. 23/2018 spoločnosti FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. zo dňa 14.05.2018 vyplýva, že poškodená (žalobkyňa) netrpí na vážnu duševnú chorobu - psychózu ani na posttraumatickú stresovú poruchu. V čase jej vyšetrenia bola u nej prítomná anxiózne-depresívna neurotická symptomatika nepsychotická, ktorá nie je z psychiatrického hľadiska poruchou vážnou. Duševná porucha u nej nemôže výrazným spôsobom narušiť každodenné fungovanie. Podľa záverov znaleckého posudku nejde u poškodenej o posttraumatickú stresovú poruchu ani o vážnu duševnú poruchu, preto nemá nárok na odškodnenie. Znalecký posudok neobsahuje doložku podľa § 209 ods. 2 CSP o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

(20) MUDr. Svetozár Droba vo svojej výpovedi uviedol, že na záveroch odborného vyjadrenia trvá, žalobkyňu vedie v starostlivosti s diagnózou posttraumatickej stresovej poruchy. Autonehoda mohla byť príčinou posttraumatickej stresovej poruchy u žalobkyne. Vážnosť hodnotenia takejto poruchy je vecou individuálnou. Psychický stav žalobkyne po nehode na nej zanechal zreteľné zmeny, a to na sociálnom, profesionálnom a ľudskom fungovaní. Inú podstatnejšiu príčinu tohto stavu ako dopravnú nehodu nezistil. Žalobkyňa má intruzívne príznaky posttraumatickej stresovej poruchy - vnucujúce sa opätovné prežívanie a vyhýbavé príznaky (vyhýba sa podobným situáciám ako u nej vyvolala psychickú poruchu). Má aj príznaky nadmernej aktivácie (úzkostné stavy). Neobjavili sa ani samovražedné sklony, ani tendencia k zneužívaniu návykových látok. Žalovaná má chronifikovanú depresívne-anxióznou symptomatiku, pričom tendencia k zlepšovaniu je u nej prítomná. Pri určení bodovej hodnoty sťaženia spoločenského uplatnenia 400 bodov sa priklonil k spodnej hranici bodovej hodnoty z dôvodu, že žalobkyňa pracuje a je schopná krátkodobého opatrného vedenia motorového vozidla, čomu sa však vyhýba. Pracovné zaradenie má na ňu pozitívny účinok. Nižšiu hodnotu neurčil z dôvodu, že porucha nie je úplne zanedbateľná a vyššiu neurčil z dôvodu, že nedošlo k invalidite, ale došlo k zlepšeniu. Nedošlo ku katastrofickým prejavom, ktoré by znemožňovali existenciu žalobkyne. Svedok je ambulantný lekár. Závery predloženého znaleckého posudku a odborného vyjadrenia v klinickej časti sa nelíšia, symptomatika je podpísaná aj v znaleckom posudku, aj v odbornom vyjadrení. Podľa názoru svedka v znaleckom posudku nebolo dostatočne zaujaté stanovisko k intruzívnym príznakom. On si nevie predstaviť, že by porucha u žalobkyne vznikla z iného dôvodu ako autonehoda. U žalobkyne je prítomná symptomatika anxiózne poruchy, ale jej pôvod je v prekonanej autohavárii, na ktorú zareagovala akútnou reakciou na stres, z ktorej sa vyvinula posttraumatická stresová porucha a pretrváva s anxiózne-depresívnou symptomatikou. U žalobkyne nikdy nebola prítomná psychotická porucha, symptómy žalobkyne je možné označiť diagnózou, ako uviedol v odbornom vyjadrení. Profesný pokles žalobkyne a rozvod môže byť dôvodom posttraumatickej stresovej poruchy a frustrácie, ale chronológia a dynamika poruchy žalobkyne poukazuje na to, že rozhodujúcim dôvodom jej poruchy je autohavária. Svedok si robil osobnú, rodinnú a sociálnu anamnézu žalobkyne, žalobkyňa nespomínala odškodnenie. Schopnosť existovať bola u nej značne narušená. Sociálne, profesné a všeobecné ľudské fungovanie je u žalobkyne podstatne narušené, nie je úplne vyradená ale má narušený život, pričom toto má u žalobkyne charakter vážnej poruchy.

(21) Z výpovede žalobkyne vyplýva, že nehoda bola pre ňu obrovským šokom. Po nej dala výpoveď v zamestnaní, mala strach cestovať. Prestala aj učiť v Prahe, kvôli cestovaniu. V súčasnosti pracuje v knižnici, hoci ovláda päť jazykov. Cestovanie je pre ňu veľkou prekážkou, spätné zrkadlo v aute je pre ňu stresom. Lieči sa na vysoký tlak a keď si sadne do auta, tak jej stúpa. Predtým nemala problém s verejným prejavom. S manželom nežila spolu viac rokov, 6 rokov pred nehodou sama riadila domácnosť, preto pre ňu rozvod nebol stresujúci. Po nehode dva mesiace v kuse nespala. Lieky jej neúčinkovali. Teraz spáva najviac 2-3 hodiny za noc. K psychiatrovi sa dostala na základe odporúčania všeobecného lekára. Vyšetrenie u MUDr. Dóciho bolo pre ňu stresujúce. Od 01.11.2016 pracovala v Topoľčanoch, do práce chodievala vlakom alebo autobusom. Ona sa sama pýtala do zamestnania.

(22) Súd nevykonal dokazovanie plnomocenstvom zo dňa 12.4.2017, pretože nejde o dôkazný prostriedok spôsobilý preukázať niektorú zo sporných skutočností v konaní. Takisto súd nevykonal dokazovanie celým spisom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/70/2015, pretože pre rozhodnutie v spore to nebolo potrebné. Postačilo vykonať dokazovanie len tými časťami spisu, ktoré boli pripojené k žalobe. Výsledok trestného stíhania proti žalovanému nie je pre rozhodnutie v tomto spore podstatný, zavinenie žalovaného pri dopravnej nehode, pri ktorej došlo k zraneniu žalobkyne, sporné nebolo.

(23) Na pojednávaní dňa 06.06.2018 navrhla žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu doplniť dokazovanie znaleckým dokazovaním znaleckej organizácie.

(24) Súd uznesením zo dňa 14.09.2018 č.k. 6C/20/2017-149 nariadil znalecké dokazovanie znaleckým ústavom a za znalecký ústav ustanovil Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii spol. s r.o.

(25) Znalecký ústav doručil súdu dňa 08.03.2019 znalecký posudok, v ktorom zodpovedal na položené otázky. Súd znalecký posudok doručil stranám a intervenientovi a umožnil im vyjadriť sa k nemu. Následne ho vykonal ako dôkaz na pojednávaní dňa 29.04.2019.

(26) Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že žalobkyňa v čase vyšetrenia trpela duševnou poruchou. Išlo o posttraumatickú stresovú poruchu a trvalé zmeny osobnosti, ktoré sa u nej rozvinuli po katastrofickom zážitku - dopravnej nehode dňa 15.04.2015. Duševná porucha sa u nej prejavuje najmä úzkostne depresívnou symptomatikou - prítomné sú psychopatologické príznaky ako úzkostne-depresívna nálada s hypohedóniou, panické stavy úzkosti, plochšia emotivita, afektívna labilita, sklon k lakrimozite aj dysforickým reakciám podmienený zníženou frustračnou toleranciou a zvýšenou iritabilitou v záťaži, zvýšená senzitívna vzťahovačnosť, vyhýbavé správanie, mierne znížená tenacita pozornosti, flash backy traumatizujúcej udalosti, hyposomnia s desivými snami, pokles vôle a výkonu, zvýšená únavnosť, pocity celkovej somatopsychickej exhauscie, bolesti hlavy, redukcia záujmov, pokles sexuálnej apetencie a preferencia samoty. Poklesli u nej kognitívne a mnestické funkcie, prítomné sú trvalé zmeny osobnosti, ktoré sa vyvinuli v priebehu času následkom prežitej traumy po autonehode, zmenená je najmä v emočnej sfére, je introvertovaná, astenická, ľahko organicky degradovaná. Duševné poruchy sa u nej rozvinuli postupne ako následok úrazu, ktorý utrpela pri dopravnej nehode dňa 15.04.2015, ako aj v dôsledku dlhodobu pretrvávajúceho súdneho procesu v danej veci a aj napriek adekvátnej psychiatrickej liečbe. Trvalé zmeny osobnosti sa u nej rozvinuli ako následok nepriaznivo prebiehajúcej posttraumatickej stresovej poruchy. Duševné poruchy sa u nej rozvinuli v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý utrpela pri dopravnej nehode dňa 15.04.2015 ako aj v dôsledku dlhodobu pretrvávajúceho súdneho procesu v danej veci. Vzhľadom k tomu, že duševné poruchy, teda posttraumatická stresová porucha, ktorá viedla k trvalým zmenám osobnosti dlhodobu a významne hendikepuje žalobkyňu v jej bežnom živote a výkone, považujú ju znalci za vážnu duševnú poruchu. Žalobkyňa v súvislosti s ňou vyhľadala odbornú psychiatrickú pomoc prvýkrát dňa 13.07.2015, avšak už predtým užívala psychofarmakum na predpis a voľnopredajný liek na ovplyvnenie úzkosti a poruchy spánku. Telesné úrazy utrpené pri nehode hendikepovali žalobkyňu aj v riešení jej duševného stavu. Duševný stav žalobkyne sa po autonehode napriek komplexnej liečbe rozvíjal nepriaznivo. Intenzita psychopatologických príznakov mala tendenciu kolísať a postupne sa chronifikovali. Prognóza vývoja duševnej poruchy je u žalovanej skôr nepriaznivá. Stabilizáciu alebo isté zlepšenie je možné očakávať po doriešení súdneho sporu, zhoršenie možno očakávať v záťažových životných obdobiach. Posttraumatická stresová porucha viedla u žalobkyne k trvalým následkom pre prítomnosť chronických psychopatologických príznakov a trvalé zmeny jej osobnosti. Jej osobnosť bola premorbídne harmonicky štruktúrovaná, diferencovaná, kompaktná, pregnantná, extravertovaná, stenická, po autonehode je zmenená najmä v emočnej sfére - úzkostne-depresívne, je introvertovaná, astenická a ľahko organicky degradovaná - je unavená, roztržitá, zle zvláda stresujúce udalosti, má nižší výkon, obavu z dopravy, z uzavretých priestorov, z vystúpenia pred ľuďmi, preto sa týmto situáciám vyhýba, sociálne sa izoluje, má nízke sebavedomie a sebahodnotenie, menší záujem o sexuálny život, trpí samovražednými myšlienkami a podobne. Dlhodobu trpí poruchami spánku, má flashbacky traumatizujúcich udalostí a tiež chronické bolesti hlavy. Nie je dlhodobu schopná fungovať na premorbídnej úrovni a jej schopnosť uplatniť sa v rodinnom, partnerskom, pracovnom, politickom, kultúrnom a športovom živote je trvalo znížená. So záverom odborného vyjadrenia MUDr. Drobu, že trpí vážnymi duševnými poruchami, spôsobenými otrasnými, traumatizujúcimi zážitkami, ktoré sú dôsledkom autonehody zo dňa 15.04.2015 je možné súhlasiť. So záverom znaleckého posudku znaleckej organizácie FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o., že žalobkyňa netrpí na vážnu duševnú chorobu psychózu ani na posttraumatickú stresovú poruchu je možné súhlasiť v tom, že netrpí na psychózu. Znalci však majú odlišný názor na prítomnosť posttraumatickej stresovej poruchy, ktorej príznaky pri psychologicko-psychiatrickej expertíze zistili. Žalobkyňa bola pred autonehodou adekvátne sociálne začlenená, podávala vysoko kvalitný psychosociálny výkon. Po autonehode sa u nej objavili psychické ťažkosti, pre ktoré nie je schopná dlhodobu fungovať na premorbídnej úrovni, jej schopnosť uplatniť sa v rodinnom, partnerskom, pracovnom, politickom, kultúrnom a športovom živote je významne znížená. Znalcom nie sú známe skutočnosti, ktoré by svedčili o nepriaznivom zdravotnom a psychickom stave žalobkyne pred predmetnou nehodou, či o predchádzajúcej psychiatrickej liečbe. Pri type porúch, ktoré boli u nej zistené, nie je možné uvažovať o dedičnej predispozícii. Jej aktuálny duševný stav je v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a jej následkami. Vzhľadom k tomu, že napriek prítomnosti duševnej poruchy je schopná do istej miery psychosociálne fungovať, znalci položku 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií hodnotia v strednom pásme bodového hodnotenia 520 bodmi. Zvýšenie

oproti odbornému vyjadreniu odôvodňujú nepriaznivým priebehom psychických ochorení u žalobkyne aj v období od 11.04.2017, kedy bolo vypracované odborné vyjadrenie.

(27) Súd po doručení znaleckého posudku nariadil vo veci pojednávanie na 29.04.2019.

(28) Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručila súdu dňa 11.04.2019 návrh na pripustenie z meny žaloby. Odôvodnila ho tým, že novým znaleckým dokazovaním došlo k zmenám zakladajúcim nárok žalovanej vo väčšom rozsah, v akom bol uplatnený v pôvodnej žalobe. Preto si uplatňuje nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia podľa skutočností uvedených v znaleckom posudku zo dňa 05.03.2019. Žalobný návrh zmenila tak, že sa domáha zaplata sumy 8 923,20 € s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8 923,20 € odo dňa podania návrhu do zaplata a náhrady trov konania.

(29) Intervenient doručil súdu dňa 23.04.2019 písomné podanie, ktorým sa domáhal „prerušenia pojednávania“. Z obsahu vyplýva, že žiadal odročiť pojednávanie nariadené na 29.04.2019 z dôvodu, že chce zaujať stanovisko k znaleckému posudku, ktorý je podľa neho potrebné preskúmať iným znalcom z odboru psychiatrie. Súd dôvod uvedený intervenientom nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania a pojednávane nariadené na 29.04.2019 neodročil. Uvedenú skutočnosť, ako aj dôvody, pre ktoré nepovažoval žiadosť o odročenie za dôvodnú, mu oznámil písomne dňa 24.04.2019.

(30) Súd spor prejednal na pojednávaní dňa 29.04.2019 bez prítomnosti zástupcu intervenienta, a to v súlade s § 180 CSP. Súd na pojednávaní pripustil rozšírenie žalobného návrhu v zmysle návrhu žalobkyne zo dňa 08.04.2019, doručeného súdu dňa 11.04.2019 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 8 923,20 €, úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8 923,20 € odo dňa podania návrhu do zaplata a nahradiť trovy konania v rozsahu 100%.

(31) Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu k rozšíreniu žaloby uviedol, že nie je zrejmé, kedy vznikol ďalší nárok žalobkyne. Požiadal o lehotu na vyjadrenie sa k rozšírenému žalobnému návrhu.

(32) Súd pojednávanie podľa § 183 ods. 1 CSP odročil na 27.05.2019, pričom uložil žalovanému lehotu, v ktorej sa môže vyjadriť k rozšíreniu žaloby.

(33) Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu k rozšíreniu žaloby uviedol v písomnom podaní doručenom súdu dňa 02.05.2019, že je zrejmé, že ide len o navýšenie pôvodného nároku, nie o uplatnenie novovzniknutého nároku. Rozvinutie duševnej poruchy je u žalobkyne v príčinnej súvislosti nielen s dopravnou nehodou, ale je aj následkom dlhodobého pretrvávajúceho súdneho procesu. Za škodu v príčinnej súvislosti so súdnym procesom žalovaný nemôže zodpovedať.

(34) Intervenient doručil súdu dňa 23.05.2019 doplnok znaleckého posudku č. 23/2018. Vzhľadom k tomu, že právny zástupca žalovaného uviedol, že ho navrhuje vykonať ako dôkaz, súd vykonal na pojednávaní dňa 27.05.2019 tento listinný dôkaz jeho prečítaním.

(35) Súd spor prejednal na pojednávaní dňa 27.05.2019, a to v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti žalobkyne a žalovaného. Z vykonaného dôkazu - doplnku znaleckého posudku č. 23/2018 na čísle listu spisu 212 až 219 vyplýva, že podľa znaleckej organizácie FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. je spornou otázkou, či duševná porucha, na ktorú trpí žalobkyňa, je z psychiatrického hľadiska vážnou. Znalecká organizácia ju nepovažuje za vážnu. Svoj záver zakladá na tom, že nejde o psychotickú poruchu. Nepsychotické poruchy sú menej závažné z hľadiska psychiatrického. Názov určenej diagnózy opravili na „anxiózne-depresívnu poruchu nepsychotickú“. Naďalej zotrvali na tom, že žalobkyňa nikdy v živote netrpela na vážnu duševnú poruchu - psychózu. Podľa doplnku znaleckého posudku nie je narušená duševná existencia žalobkyne, má správny kontakt s realitou, pracuje, má známosť, žije partnerským životom bez problémov, nikdy jej stav nevyžadoval hospitalizáciu v psychiatrickom lôžkovom zariadení, nebola obmedzená k niektorým právnym úkonom a nebolo potrebné ju hospitalizovať v psychiatrickom lôžkovom zariadení bez jej súhlasu, teda proti jej vôli. Doplnok znaleckého posudku obsahuje aj doložku podľa § 209 ods. 2 CSP.

(36) Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku uplatnenému v rozšírení žaloby. Zástupca intervenienta namietol spôsobilosť znaleckého ústavu vypracovať znalecký posudok, keď poukázal na to, že PhDr. Mathé je psychológ a nie psychiater.

(37) Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla doplniť dokazovanie vypočítaním znalcom MUDr. Drobou a znalcov, ktorí vypracovali znalecký posudok. Súd tento návrh zamietol, pretože ďalšie dokazovanie už nepovažoval za potrebné. Vo veci je možné rozhodnúť aj na podklade už vykonaného dokazovania a prípadné rozpory je možné vyhodnotiť aj bez toho, aby na ich odstránenie bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

(38) Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

(39) Podľa § 427 ods. 1, ods. 2 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

(40) Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

(41) Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

(42) Podľa § 2 ods. 3 citovaného zákona na účely tohto zákona: a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví, b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví, c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "poskytovateľ náhrady") je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov, d) posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

(43) Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

(44) Podľa § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 4 citovaného zákona pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

(45) Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona lekárske posudky spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárske posudky. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekárske posudky posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

(46) Podľa § 8 ods. 2 citovaného zákona z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov.

(47) Podľa § 10 ods. 1, ods. 5 a ods. 7 citovaného zákona posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov. Ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté. Ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia. Pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárske posudkom; v lekárskom posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárske posudkom.

(48) Podľa Prílohy 1 citovaného zákona, položka č. 255 sadzba bodového hodnotenia za Vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií (overené príslušným psychiatrickým pracoviskom) je 260 - 1 300 bodov.

(49) Podľa § 1 opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 13. mája 2015 č. S02622-OL-2015 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2015 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2015 za jeden bod je 17,16 eura.

(50) Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(51) Podľa § 106 ods. 1, ods. 2 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

(52) Podľa § 112 OZ ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

(53) Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

(54) Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

(55) Podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

(56) Súd na podklade vykonaného dokazovania, po jeho zhodnotení dospel k záveru, že žaloba je čo do základu dôvodná, avšak čo do výšky uplatneného nároku je dôvodná len sčasti.

(57) Z vykonaného dokazovania podľa názoru súdu vyplýva záver, že žalobkyni vznikla škoda na zdraví v podobe psychickej poruchy. K tejto došlo ako dôsledok dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 15.4.2015 a ktorú zavinil žalovaný. Zodpovednosť žalovaného za náhradu škody je daná aj v súlade s § 420 ods. 1 OZ ako všeobecná zodpovednosť v dôsledku zavinenej porušenia dopravných predpisov, aj v súlade s § 427 OZ ako osobitná zodpovednosť za škodu vzniknutú pri prevádzke dopravného prostriedku. Príčinná súvislosť nepriaznivého psychického stavu žalobkyne s dopravnou nehodou je preukázaná aj znaleckými posudkami, hoci znalecký posudok organizácie „FORENZA“ pripúšťa aj iné príčiny vzniku nepriaznivého zdravotného (psychického) stavu žalobkyne (hoci neuvádza aké iné konkrétne príčiny by bo mali byť). Ako ošetrojúci psychiater žalobkyne, tak aj znalecký ústav však jednoznačne konštatujú, že u žalobkyne neboli zistené žiadne iné príčiny zhoršenia jej zdravotného stavu ako dopravná nehoda.

(58) Nie je podstatné, že si náhradu škody na zdraví spočívajúcu v zhoršení psychického zdravia neuplatnila v trestnom konaní, ani že takéto následky v trestnom konaní neuvádzala. Rozsah uplatnenej náhrady škody v trestnom konaní je výlučne na poškodenom a neuplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní tento nezaniká. Naďalej je možné si ho uplatňovať proti tomu, kto za škodu zodpovedá, a to aj v civilnom súdnom konaní. Ani relatívne dlhší časový odstup od vzniku škody (dopravnej nehody) do vyhľadania psychiatrickej pomoci žalobkyňou sám osebe nespochybňuje vznik následkov na zdraví žalobkyne, ani ich závažnosť. Žalobkyňa sa spočiatku pokúšala o liečbu prostredníctvom svojho ošetrojúceho lekára, respektíve o pomoc psychológa, a až po ich neúspechu vyhľadala psychiatra. Takýto postup sa súdu javí ako logický a nemožno z neho vyvodiť, že by vážnosť následkov na zdraví žalobkyne mala byť z tohto dôvodu menšia.

(59) Žalovaný popiera vznik žalobkyňou tvrdenej škody na jej zdraví, respektíve skutočnosť, že škoda, ktorá jej vznikla, je zároveň takým poškodením jej zdravia, ktoré odôvodňuje priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Na vyriešenie tejto spornej otázky bolo vykonané dokazovanie. Z jeho výsledkov vyplýva, že žalovaná ako následok dopravnej nehody trpí psychickou poruchou. Vykonané dôkazy sú v zásade jednotné v tom, že žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody trpí úzkostno-depresívnymi príznakmi. Rozdielne je len hodnotenie závažnosti týchto príznakov a z toho vyplývajúca diagnóza. Na jednej strane stoja dôkazy - odborné vyjadrenie a výpoveď MUDr. Drobu a znalecký posudok znaleckého ústavu, ktoré tvrdia, že ide o vážnu duševnú poruchu - posttraumatickú stresovú poruchu a na druhej strane stojí znalecký posudok znaleckej organizácie a jeho doplnok, ktorý tvrdí, že ide síce o duševnú poruchu, avšak nejde o poruchu vážnu. Ide o anxiózne - depresívnu poruchu nepsychotickú. Súd musí v spore vyriešiť, či duševná porucha, ktorou žalobkyňa trpí, je „vážnou“ duševnou poruchou podľa položky č. 255 Prílohy č. 1 Zákona č. 437/2004 Z.z. Táto otázka je otázkou právnou.

(60) Zákonodarca v citovanom predpise nedefinuje, ktoré konkrétne diagnózy možno zahrnúť pod položku č. 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií (overené príslušným psychiatrickým pracoviskom). Súd sa nemôže stotožniť so záverom vyplývajúcim zo znaleckého posudku a jeho doplnku vypracovanými znaleckou organizáciou „FORENZA“, že vážnou duševnou poruchou je len psychotická duševná porucha. Ak by bolo vôľou zákonodarcu subsumovať pod položku č. 255 len psychotické duševné poruchy, bol by tak urobil. Táto položka sa však neobmedzuje len na psychózu, ale zahŕňa duševné poruchy v najširšom možnom zmysle. Zákonodarca nešpecifikuje, ktoré duševné poruchy je potrebné považovať za vážne a ktoré nie. Vyriešenie tejto otázky teda nie je zovšeobecnené a je potrebné posudzovať ho individuálne, v každom jednotlivom prípade. Nie je možné a priori vylúčiť, že aj nepsychotické poruchy môžu mať povahu vážnych duševných porúch a môžu odôvodňovať priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky č. 255. Zo psychiatrického hľadiska môže ísť pri nepsychotických poruchách o poruchy menej závažné v porovnaní s poruchami psychotickými, avšak neznamená to, že nepsychotické poruchy, súc menej závažné zo psychiatrického hľadiska, nemôžu byť hodnotené ako vážne z hľadiska právneho pri aplikácii zákona č. 437/2004 Z.z. Súd teda dospel k záveru, že tak, ako môže byť vážnou duševnou poruchou posttraumatická stresová porucha, tak ňou môže byť aj anxiózne - depresívna porucha nepsychotická, ak to okolnosti konkrétneho prípadu odôvodňujú.

(61) Po vyriešení predbežnej otázky, či aj nepsychotická psychická porucha môže byť „vážnou“ v zmysle položky č. 255 súd posudzoval, či v prípade poškodenia zdravia žalobkyne ako následku dopravnej nehody spôsobenej žalovaným ide o vážnu duševnú poruchu. Súd pritom vychádzal z nasledujúcich úvah.

(62) Vážnosť duševnej poruchy súd posudzuje v súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Preto pri miere vážnosti duševnej poruchy je potrebné prihliadať na intenzitu nepriaznivých následkov pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Keďže zákonodarca pre vznik nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia pri duševných poruchách stanovuje, že musia byť vážne, pre vznik nároku nepostačuje zistenie, že poškodený trpí v dôsledku otrasného zážitku akýmikoľvek následkami vo svojej duševnej sfére. Ich vážnosť sa musí prejavovať vo významnom obmedzení uplatnenia poškodeného v jeho spoločenskom živote v najširšom zmysle tohto pojmu.

(63) Vážnosť obmedzení žalobkyne bola podľa názoru súdu dostatočne preukázaná. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v minulosti bola spoločensky aktívnou, pracovala v Bratislave na ministerstve, okrem toho vyučovala v Prahe. V dôsledku dopravnej nehody zmenila zamestnanie, v súčasnosti pracuje v knižnici v Topoľčanoch. Má problém viesť motorové vozidlo. Má vážne problémy so spánkom. Trpí úzkostne depresívnymi symptómami. Hoci v priebehu liečby došlo u nej k zlepšeniu, jej nepriaznivý zdravotný stav sa stal chronickým. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa pracuje a že žije v partnerskom vzťahu a ani skutočnosť, že sa u nej nezistili samovražedné sklony alebo tendencia k zneužívaniu návykových látok (ktoré sa môžu vyskytovať v prípade posttraumatickej stresovej poruchy), neznižuje závažnosť jej psychickej poruchy natoľko, že by bolo možné vysloviť záver, že nejde o vážnu duševnú poruchu. Tieto skutočnosti majú vplyv aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, avšak nie v zmysle, že by vylučovali jeho priznanie, ale v zmysle zníženia priznanej náhrady, vzhľadom k tomu, že zákon umožňuje priznať náhradu v rozsahu bodového hodnotenia od 230 až do 1300. Už len neúspešne liečené problémy so spánkom sú nepochybne výrazným negatívnym faktorom v prežívaní žalobkyne, preto sa nemožno stotožniť so závermi posudku organizácie „FORENZA“, že každodenné fungovanie pacientky nemôže byť výrazným spôsobom narušené. Takisto na žalobkyňu vážne vyplývajú flashbaky (vnucujúce sa opakované prežívanie traumatizujúcej udalosti) a vyhýbavé príznaky (intuitívne vyhýbanie sa podobnej situácii, ako pri ktorej zažila traumu).

(64) Znalecký posudok organizácie „FORENZA“ je potrebné podrobiť osobitnej kritike z dôvodu, že vyslovuje právny záver, že poškodená nemá nárok na odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, namiesto toho, aby sa obmedzil len na konštatovanie dôvodov, pre ktoré je závažnosť psychickej poruchy žalobkyne natoľko nízka, že nedosahuje úroveň „vážnej“ duševnej poruchy.

(65) K námietkam zástupcu intervenienta, že znalecký ústav vykonáva znaleckú činnosť v psychológii a nie v psychiatrii súd uvádza, že tieto nie sú dôvodné. Z verejne dostupného zoznamu znaleckých ústavov, ako aj zo zoznamu znalcov vyplýva, že Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii spol. s r.o. je zapísaný ako znalecký ústav v odbore Psychológia, ale aj v odbore Zdravotníctvo a farmácia. Je teda oprávnený podávať znalecké posudky tak v odvetviach odboru psychológia, ako aj v odvetviach odboru zdravotníctvo a farmácia, vrátane psychiatrie. Napokon MUDr. Izáková aj MUDr.

Žlnayová sú znalcami zapísanými v zozname znalcov v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Hoci je tretí zo znalcov, ktorí vypracovali znalecký posudok, znalcom z odboru psychológia, nemá to na relevanciu záverov žiaden negatívny vplyv. Práve naopak, relevanciu znaleckého posudku to zvyšuje v tom zmysle, že na otázky položené súdom bolo zodpovedané nielen s prihliadnutím na odborné poznatky v odvetví psychiatrie, ale aj s prihliadnutím na odborné poznatky v odbore psychológie. Vzhľadom k povahe posudzovaného sporu a k povahe otázok položených znaleckému ústavu to malo odôvodnenie a umožnilo to následky dopravnej nehody na žalobkyňu posúdiť komplexnejšie.

(66) Po zistení, že je daný základ nároku žalobkyne (došlo u nej k poškodeniu zdravia, toto poškodenie má povahu vážnej duševnej poruchy spôsobenej prežitím otrasného zážitku (dopravnej nehody), bolo overené príslušným psychiatrickým pracoviskom a toto poškodenie zdravia má na žalobkyňu nepriaznivé následky pre jej životné úkony, na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jej spoločenských úloh) sa súd zaoberal výškou uplatneného nároku.

(67) Znalec MUDr. Svetozár Droba vyčíslil v odbornom vyjadrení bodovou hodnotou sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne na 400 bodov. Predložené odborné vyjadrenie síce podľa názoru súdu nespĺňa podmienku podľa § 8 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. a nie je z neho zrejmé, na základe akých konkrétnych skutočností lekár dospel k celkovému počtu bodov, avšak tento nedostatok bol odstránený výsluchom lekára, ktorý odborné vyjadrenie vypracoval, ako aj znaleckým dokazovaním znaleckým ústavom. Lekár, ktorý vypracoval odborné vyjadrenie, odôvodnil ohodnotenie spoločenského uplatnenia 400 bodovou hodnotou tým, že žalobkyňa pracuje, je schopná opatrného krátkodobého vedenia motorového vozidla, hoci v minulosti šoférovala bez problémov. Pracovné zaradenie má na jej duševný stav pozitívny účinok. Preto je bodové hodnotenie v spodnej hranici zákonného rozpätia. Na druhej strane jej porucha nie je úplne zanedbateľná, hoci sa žalobkyňa nestala invalidnou a došlo u nej k zlepšeniu. Znalecký ústav v znaleckom posudku zo dňa 05.03.2019 dokonca bodové hodnotenie zvýšil na 520 bodov z dôvodu, že priebeh jej psychických ochorení od 11.04.2017 (od vypracovania odborného vyjadrenia) bol nepriaznivý. Aj zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že žalobkyňa podávala pred dopravnou nehodou kvalitný psychosociálny výkon, bola adekvátne sociálne začlenená, zatiaľ čo po dopravnej nehode sa u nej objavili psychické ťažkosti, pre ktoré nie je schopná dlhodobo fungovať na rovnakej úrovni, ako pred vznikom ťažkostí a jej schopnosť uplatniť sa v rodinnom, partnerskom, pracovnom, politickom, kultúrnom a športovom živote je významne znížená. Dôvodnosť bodového hodnotenia na spodnej hranici vyplýva aj z toho, že liečba mala na žalobkyňu do určitej miery pozitívny vplyv (hoci posudok znaleckého ústavu sa prikláňa skôr k negatívnej prognóze jej stavu, to však môže byť predmetom neskoršieho hodnotenia) a intenzita jej príznakov sa v dôsledku liečby časom znížila (§ 10 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.).

(68) Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala, že u nej v súvislosti s poškodením zdravia pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný, došlo k sťaženiu spoločenského uplatnenia v takom rozsahu, ktorý odôvodňuje jeho hodnotenie hodnotou 400 bodov.

(69) S poukazom na § 1 opatrenia MZ SR č. S02622-OL-2015 je hodnota jedného bodu v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia v roku 2015 vo výške 17,16 €. Keďže sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo hodnotené 400 bodmi, patrí jej nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 6 864,- € (17,16 €/bod x 400 bodov). Preto súd žalobkyňu priznal vo výroku I. rozsudku sumu 6 864,- €.

(70) Žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaného osobitnou výzvou vyzvala na náhradu škody na zdraví. Čas plnenia záväzku žalovaného nebol určený ani právnym predpisom, ani rozhodnutím. Žalovaný sa mohol prvýkrát dozvedieť o tom, že žalobkyňa si uplatňuje nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z doručenej žaloby. Preto bol povinný plniť prvého dňa po doručení žaloby (§ 563 OZ). Žaloba mu bola doručená 14.08.2017 (č.l. 37). Dobrovoľne mohol plniť 15.08.2017 a v omeškaní je od 16.08.2017. Preto súd priznal žalobkyňu popri istine aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, vo výške podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., teda 5% ročne z priznanej istiny 6 864,- € od 16.08.2017 do zaplatenia.

(71) Podľa § 232 ods. 2, ods. 3 CSP ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

(72) O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil.

(73) Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Ide o tú časť predmetu konania, kde žalobkyňa žalobu rozšírila písomným podaním doručeným súdu dňa 11.04.2019, vo vzťahu ku ktorému súd pripustil zmenu žaloby uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 29.04.2019 a o tú časť predmetu konania, kde si žalobkyňa uplatnila úrok z omeškania za obdobie od podania žaloby do dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému.

(74) V časti uplatneného nároku do výšky 2 059,20 € s príslušenstvom (rozšírená žaloba), súd žalobu zamietol. Vo vzťahu k tejto časti uplatneného nároku žalobkyňa nešpecifikovala, či ide o nový uplatnený nárok alebo len o zmenu výšky pôvodne uplatneného nároku. Z rozšírenia žaloby vyplýva, že ide o reakciu na zvýšenie bodového hodnotenia v znaleckom posudku znaleckého ústavu oproti pôvodnému bodovému hodnoteniu v odbornom vyjadrení MUDr. Drobu, čo nasvedčuje tomu, že ide len o zmenu výšky pôvodného nároku. V tejto časti bol nárok uplatnený dňa 11.04.2019. Žalobkyňa sa dozvedela o tom, že jej vznikla škoda na zdraví spočívajúca vo vzniku konkrétnej psychickej poruchy najneskôr z odborného vyjadrenia MUDr. Drobu, ktoré bolo pripojené k žalobe. Zároveň v čase podania žaloby už nepochybne vedela, že škodu spôsobil žalovaný. Odborné vyjadrenie bolo vypracované ku dňu 11.04.2019. Uvedené skutočnosti sú podstatné pre posúdenie premlčania nároku v tejto časti, pretože žalovaný vzniesol námietku premlčania. Vzhľadom k tomu, že v posudzovanom spore ide o nárok na náhradu škody na zdraví, premlčacia doba je dvojnásobná a začína plynúť odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá. Objektívna premlčacia doba s poukazom na § 106 ods. 2 OZ neplynie. Žalobkyňa sa dozvedela o škode a jej rozsahu až z odborného vyjadrenia zo dňa 11.04.2019. Žalobu rozšírila dňa 11.04.2019, k premlčaniu jej nároku v tejto časti teda nedošlo. Napriek tomu však súd má za to, že žalobkyňa nepreukázala v tejto časti (rozšírenie o 120 bodov) príčinnú súvislosť vzniknutej škody s konaním žalovaného. Zo znaleckého posudku znaleckého ústavu totiž vyplýva, že k zvýšeniu bodového hodnotenia došlo v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu žalovanej od 11.04.2019 do podania znaleckého posudku. K tomuto zhoršeniu však došlo podľa znaleckého posudku nielen v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú zavinil žalovaný, ale aj v súvislosti so súdnym konaním a s jeho dĺžkou. Z obsahu znaleckého posudku pritom nevyplýva, v akej časti (v akom rozsahu) je zhoršenie zdravotného stavu žalovanej spôsobené dopravnou nehodou a jej následkami a v akej časti (v akom rozsahu) je spôsobené súdnym konaním. Dôkazné bremeno preukázania príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a poruchou zdravia žalobkyne nesie pritom žalobkyňa. Tá však žiaden dôkaz na preukázanie tohto rozsahu nenavrhol, hoci túto skutočnosť žalovaný v písomnom podaní doručenom súdu dňa 02.05.2019 (a doručenom právnomu zástupcovi žalobkyne dňa 10.05.2019 /č.l. 209/) namietal. Z vykonaného dokazovania teda nevyplýva (a iný dôkaz na preukázanie tejto skutočnosti navrhnutý nebol), v akom rozsahu je zhoršenie zdravotného stavu nad bodovú hodnotu 400 bodov dôsledkom protiprávneho konania žalovaného, inými slovami, v akom rozsahu zaň zodpovedá. Preto súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol, a to vrátane uplatneného úroku z omeškania.

(75) V časti uplatnených úrokov z omeškania za obdobie od podania žaloby do dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby súd takisto žalobu zamietol. Rozhodol tak z dôvodu, že nebolo preukázané, že by v tomto období bol žalovaný v omeškani. Žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaného pred podaním žaloby vyzvala na plnenie. Žalovaný sa preukázateľne dozvedel o tom, že si žalobkyňa od neho uplatňuje žalovaný nárok až z doručenej žaloby. Dobrovoľne teda mohol plniť ešte nasledujúceho dňa po tom, čo mu bola žaloba doručená. Za obdobie od podania žaloby do dňa nasledujúceho po jej doručení preto v omeškani nebol a za toto obdobie žalobkyni úrok z omeškania nepatrí.

(76) Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(77) Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

(78) O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa procesného úspechu strán. Pri posúdení, ktorá procesná strana a v akom rozsahu bola procesne úspešná pritom vychádzal aj z judikatúry odvolacích súdov, osobitne z rozhodnutí Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/191/2017 a Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co/198/2018, ktoré sa zhodli v tom, že nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno stranu zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Bolo rozhodnuté, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom až nadväzujúca. Žalobkyňa mala čo do základu nároku (že jej patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia) plný úspech, neúspešná bola len v časti uplatnenej výšky plnenia, ktorá však vyplývala zo znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný až v priebehu konania. Preto súd rozhodol, že má nárok na plnú náhradu trov celého konania, avšak iba z prisúdenej sumy. Základom pri výpočte výšky trov konania teda bude suma 6 864,- €.

(79) Na povinnosť nahradiť trovy konania zaviazal súd žalovaného a intervenienta spoločne a nerozdielne. Rozhodol tak z dôvodu, že na konaní sa žalovaný a intervenient zúčastňujú popri sebe

(§ 81 CSP). Procesné úkony žalovaného i intervenienta (so súhlasom žalovaného) majú spoločné účinky na oboch. Preto z povahy veci vyplýva, že ak v súvislosti s ich procesným pôsobením v konaní vzniknú náklady (trovy), zodpovedajú za ne obaja, hoci nemusia nevyhnutne tvoriť v konaní nerozlučné procesné spoločenstvo (zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovenia o intervencii poisťovne v konaní o náhradu škody neobsahuje).

(80) O výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súdny úradník.

(81) Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správny súdom.

(82) Podľa § 4 ods. 2 písm. i) citovaného zákona od poplatku je oslobodený žalobca v konaní o náhradu škody vrátane škody na veciach, ktorá vznikla v súvislosti s ublížením na zdraví.

(83) O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Žalobkyňa bola oslobodená od súdnych poplatkov z dôvodu, že si uplatnila nárok na náhradu škody vzniknutej v súvislosti s ublížením na zdraví (nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je súčasťou nároku na náhradu škody na zdraví). V spore bola úspešná čo do sumy 6 864,- €. Súdny poplatok je v súlade s položkou 1 Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 6% zo základu 6 864,- €, čo je 411,50 € (po zákonom zaokrúhlení na najbližších 50 eurocentov nadol). Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobcu vo výške 411,50 €, a to do troch dní od právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku. Lehota na plnenie vyplýva z § 8 ods. 4 citovaného zákona.

(84) Podľa § 260 CSP ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

(85) Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov znalec, tlmočník alebo prekladateľ podľa odseku 1 písm. a) vykonáva svoju činnosť pre súd, iný orgán verejnej moci, fyzickú osobu alebo právnickú osobu (ďalej len "zadávateľ").

(86) Podľa § 2 ods. 6 citovaného zákona znalec vykonáva svoju činnosť pre zadávateľa za odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času (ďalej len "znalečné"); ak je zadávateľov viac, zodpovedajú za zaplatenie znalečného spoločne a nerozdielne.

(87) Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona znalec, tlmočník alebo prekladateľ sa môže dohodnúť so zadávateľom, ktorým nie je súd alebo iný orgán verejnej moci, na zmluvnej odmene alebo výške znalečného alebo tlmočného; ak sa nedohodnú, patrí mu tarifná odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času

(88) Podľa § 3 ods. 6 citovaného zákona za hotové výdavky sa považujú výdavky účelne a preukázateľne vynaložené v súvislosti s vykonávaním činnosti, najmä súdne poplatky, správne poplatky, cestovné výdavky a telekomunikačné výdavky, paušálne ustanovené náhrady, výdavky za kopírovacie a tlačiarenské služby, výdavky spojené s činnosťou konzultanta, výdavky spojené s činnosťou korektora a poradcu a výdavky za odborné podklady, preklady, odpisy alebo výpisy z verejných registrov.

(89) Podľa § 3 ods. 9 citovaného zákona ak súd alebo iný orgán verejnej moci ustanoví znalca, tlmočníka alebo prekladateľa a uloží povinnosť zložiť preddavok, bez rozhodnutia poukáže zložený preddavok do 30 dní od jeho zloženia na účet znalca, tlmočníka alebo prekladateľa.

(90) Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov hodinová odmena za jednu začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti je 13,28 eura, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(91) Podľa § 6 ods. 1 citovanej vyhlášky znalci v odbore zdravotníctvo a farmácia, znalci v odbore geodézia a kartografia, znalci v odbore právne vzťahy k cudzine a znalci v odbore písomoznalectvo patrí hodinová odmena za každú začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti 19,92 eura.

(92) Podľa § 5 písm. b) citovanej vyhlášky znalci patrí paušálna odmena za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 eura.

(93) Podľa § 14 ods. 3 písm. a), písm. b) citovanej vyhlášky znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu hotových výdavkov za vyhotovenie a) znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu v listinnej podobe vo výške 2,66 eura, vyhotovenie prvých 100 znaleckých

úkonov alebo prekladateľských úkonov v kalendárnom roku v elektronickej podobe vo výške 4,66 eura a vyhotovenie každého ďalšieho úkonu v tom istom kalendárnom roku v elektronickej podobe vo výške 2,83 eura, b) jedného čiernobieleho listu znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu v listinnej podobe vo výške 0,10 eura za formát A4 a 0,20 eura za formát A3.

(94) Podľa § 16 ods. 1 až ods. 3 citovanej vyhlášky ak pri vykonaní činnosti vzniknú hotové výdavky, uvedú sa vo vyúčtovaní znalečného alebo tlmočného oddelene od odmeny za výkon činnosti. Ak je znalec, tlmočník alebo prekladateľ platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa znalečné a tlmočné určené podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je znalec, tlmočník alebo prekladateľ povinný platiť podľa osobitného predpisu. Znalec a prekladateľ podáva zadávateľovi vyúčtovanie znalečného alebo tlmočného spravidla spolu so znaleckým úkonom alebo prekladateľským úkonom. Tlmočník podáva zadávateľovi vyúčtovanie tlmočného spravidla ihneď po vykonaní tlmočnickeho úkonu.

(95) O znalečnom v prospech znaleckého ústavu súd rozhodol podľa citovaných zákonných ustanovení. Zadávateľom znaleckého úkonu bol na základe uznesenia zo dňa 14.09.2018 súd. Preto je v súlade s § 2 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. povinný znaleckému ústavu nahradiť odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času (znalečné).

(96) Znalečné pozostáva z hodinovej odmeny podľa § 6 ods. 1 citovanej vyhlášky (za úkony znalcov - psychiatrov) za štúdium a analýzu dodaného znaleckého posudku (2 hodiny), štúdium zdravotnej dokumentácie, jej analýzu a spracovanie do posudku (8 hodín), vlastné znalecké psychiatrické vyšetrenie, jeho prvotné písomné zaznamenanie a spracovanie do posudku (4 hodiny), vyhodnotenie symptómov, syndrémov a nozologická klasifikácia, individuálne diferenciálne diagnostické úvahy a ich spracovanie do posudku (6 hodín), porady znalcov (3 hodiny), forenzný rozbor a jeho spracovanie do posudku (8 hodín), postulovanie záverov posudku a ich spracovanie v posudku (8 hodín), spolu 39 hodín á 19,92 € = 776,88 €. Ďalej pozostáva z hodinovej odmeny podľa § 3 ods. 1 citovanej vyhlášky (za úkony znalca - psychológa) za štúdium a analýzu dodaného znaleckého posudku (4 hodiny), štúdium zdravotnej dokumentácie, jej analýzu a spracovanie do posudku (4 hodiny), vlastné znalecké psychologické vyšetrenie, jeho prvotné písomné zaznamenanie a spracovanie do posudku (6 hodín), vyhodnotenie symptómov, syndrémov a nozologická klasifikácia, individuálne diferenciálne diagnostické úvahy a ich spracovanie do posudku (8 hodín), porady znalcov (3 hodiny), forenzný rozbor a jeho spracovanie do posudku (6 hodín), postulovanie záverov posudku a ich spracovanie v posudku (6 hodín), spolu 37 hodín á 13,28 € = 491,36 €. Okrem toho pozostáva aj z paušálnej odmeny za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom podľa § 5 písm. b) citovanej vyhlášky vo výške 19,92 €. Znaleckému ústavu patrí aj paušálna náhrada hotových výdavkov podľa § 14 citovanej vyhlášky za písomné vyhotovenie úkonu (4 x 2,66 € a za čiernobiele vyhotovenie listu A4 (96 x 0,10 €), spolu vo výške 20,24 €. Znalečné je teda vo výške 1308,40 €. Keďže je znalecký ústav platiteľom dane z pridanej hodnoty, znalečné sa zvyšuje podľa § 16 ods. 2 vyhlášky o DPH vo výške 20%. Znalečné vrátane dane z pridanej hodnoty je vo výške 1570,08 €.

(97) Vzhľadom k tomu, že v súlade s § 3 ods. 9 zákona č. 382/2004 Z.z. bol znaleckému ústavu dňa 09.11.2018 poukázaný preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 1 500 €, zvyšok znalečného na poukávanie znaleckého ústavu je vo výške 70,08 €. Keďže zadávateľom znaleckého úkonu bol súd, je súd povinný znalečné vo výške 70,08 € vyplatiť znaleckému ústavu. Na ten účel bola upravená účtáreň, aby výplatu realizovala na účet znaleckého ústavu.

(98) Keďže z prostriedkov štátu bude zaplatená suma 70,08 € ako náhrada trov konania (znalečné), je potrebné rozhodnúť aj o tom, kto je povinný túto sumu štátu nahradiť.

(99) Podľa § 259 CSP ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

(100) Podľa čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

(101) Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení zákona č. 137/2019 Z.z. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

(102) Civilný sporový poriadok neobsahuje výslovné ustanovenie o tom, ako rozhodnúť o trovách v prípade, že tieto vzniknú štátu. Bolo by možné vychádzať z ustanovenia § 259 CSP a štátu priznať obdobné postavenie ako svedkovi, avšak štát vzhľadom k svojej osobitnej povahe si nemôže v konaní reálne uplatňovať práva rovnako ako svedok (fyzicky nie je prítomný). Preto je potrebné postupovať podľa ustanovenia zákona, ktorý upravuje vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej veci. Trovy konania štátu upravuje Civilný mimosporový poriadok. Podľa ustanovenia § 57 o trovách súd rozhoduje len na návrh, s výnimkou trov štátu. Inými slovami, o trovách štátu súd rozhoduje bez návrhu. Toto

ustanovenie je obsahom aj účelom najbližšie posudzovanej veci. Preto ho súd v súlade s čl. 4 ods. 1 CSP aplikoval a o trovách konania štátu ex offo rozhodol v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V súlade s § 262 ods. 1 CSP, ktorý je možné aplikovať aj na posudzovanú vec, súd rozhodol len o nároku na náhradu trov, s tým, že o výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, v súlade s § 262 ods. 2 CSP súdny úradník. Povinnosť nahradiť trovy konania štátu súd uložil žalovanému spoločne a nerozdielne s intervenientom, ktorý v spore vystupoval na jeho strane. Rozhodol tak z rovnakých dôvodov, ako priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému a intervenientovi na jeho strane spoločne a nerozdielne (bližšie v odseku 77 a v odseku 78 odôvodnenia tohto rozsudku, ktorých závery je možné aplikovať aj na trovy konania štátu).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na toto podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.